

Üç şehirde Bediüzzaman izleri

Teşrif ettiği her şehir ve mekânda, yüksek şahsiyeti içindeki ulvî seciyeleriyle birlikte, müellif-i muhteremi olduğu Kur'ân hakikatleri eserlerinin verdiği manalarla, gönüllerde taht kuran Bediüzzaman Hazretleri, teşrifleriyle şereflendirdiği üç şehirimizde mânevî hasletleriyle mükemmel izler bırakmıştır.

Ülkemizin her karış toprağında, Bediüzzaman gerçeğinin görüldüğü bir realitedir. Denizli, Emirdağı ve Afyon şehirlerimizi de, bu katagoriye dahil edebiliriz.

Yaptığımız ziyaretlerden birini daha, şu mezkûr şehirlerde sonuçlandırdık. Akşam karanlığının çöküşüyle birlikte, Denizli'ye girmiştik. Sabahın erken saatlerinde kaldığımız mekândan hareketle, Denizli'nin eski mezarlığında medfun, Hafız Ali ve Denizli hapsi akabinde, Üstad'a talebe olma bahtiyarlığına eren Hasan Feyzi Yüreğil'in mezarları başında duâ edip ruhlarına Fatihalar göndermiştik.

Bu iki Nur kahramanının ruhlarına Fatihalar yollarken, Denizli hapsinde Meyve Risalesi'ni yazarken hastalanan kuvvetli bazı ifadelerle göre zehirlenerek şehiden vefat eden Hafız Ali ile Hasan Feyzi Yüreğil'in Nurlar'a ve Aziz Üstad'a karşı ihlâs ve sadâkatlerini tahattür ettik.

Öylesine içten ve samimî ihlâs ile bağlılıkları, onları Üstad'larının yerine götürmüştü diyar-ı ahirete. Allah mekân- larını Cennetü'l firdevs eylesin inşallah..

Bediüzzaman ve arkadaşları, tam dokuz ay Denizli hapsinde bırakılarak çile çektirilmişler.

Denizli Hapishanesine gittik, yetkililerden hapishaneyi gezmek talebinde bulduksa da, bu talebimiz uygun görülmedi.

Denizli seyahatımızda Üstadımızın izlerini aramaya devam ederken, Şehir Palas Oteli'nin yeri ile, Ahmet Ağa'nın Han'ı olarak bilinen başka bir mekânın yerini görmüştüm. Denizli hapsi akabinde Emirdağ'a götürülen Üstad Hazretleri, Denizli'de iken, Hasan Feyzi Yüreğil bu zaman zarfında Üstad'a talebe olarak, Denizli'den ayrılış hasretlerine dair bir çok acıklı yazılar ve şiirler yazarak hasretini gidermiştir.

Daha sonra Şehid Hafız Ali'nin mezarını ziyaret ederek ruhuna Fatihalar okuduk. "O bir şehid yıldızdı." denmiştir.

Birkaç manidar ve önemli hadiseyi burada zikrederim. Şöyle ki,

1- Üstad ve talebeleri, mahkeme safahatı boyunca hapiste tutuklu olmuştur.

2- Üstad'ın Denizli müdafaalarında kendi şahıslarına dair hiçbir müdafaa bulunmamaktadır Tamamen Risale-i Nurlar

müdafa edilmiştir.

3- Denizli hapsinde defalarca zehir verilmiştir.

4- Talebesi Hafız Ali hapiste şehid edilmiştir.

5- "Denizli hapsinin meyvesi" dediği Meyve Risalesi iki Cuma günü hapiste te'lif edilmiştir.

6- Hafız Ali yerine Denizli, Hasan Feyzi'yi Üstad'a talebe olarak vermiştir.

EMİRDAĞ'DA ÜSTAD HAZRETLERİ

Denizli'den sonra Emirdağ'a doğru yol aldık. Ocak ayının soğuk bir kış günüydü. Her taraf beyaz örtü içinde kalmış olan Emirdağ'ına girmiş, öğret- menevinde sabahlamıştık.

Mihmandarımız Ahmet Hoca bizimle yakından alâkadar oldu. Öncelikle, Emirdağ Mezarlığı'na götürerek Ceylan Çalışkan Ağabeyle birlikte aynı mezarlıkta medfun Nur Talebeleri ve sair mevtaların ruhlarına Fatihalar gönderdik.

Ahmet Hoca'nın bir ara mazeretine binaen bizden ayrılmasından sonra yakında bulunan inşaatçılar kahvehanesine girerek yüksek sesle selâm verip ardından "Merhaba kıymetli Emirdağlılar. İçinizde Bediüzzaman'ı bilen, gören ve tanıyan var mı?" diye sormuştum. Onlar da, "Bediüzzaman Emirdağlıdır. Buyur otur" diyerek mukabelede bulunmuşlardı. Sonra, oradan ayrılmış, Üstad'a hayatta iken şoförlüğünü yapan Mahmut Çalışkan'ın ziyaretine gitmiş ve evinde sohbet etmiştik.

Daha sonra, Ahmet bizi, Üstad hayatta iken ona hizmet etme şerefinde bulunan Ahmet Urfalı Ağabeyin evine götürdü. Üstad'la alâkalı hatıralarını alarak tesbit etmiştik.

Emirdağ'da Üstad'ın izlerini sürerken daha bir çok bilgi elde ederek, kaldığı evin yerini ziyaret etmiştik. Emirdağ, Hazret-i Üstad'ı 1944 tarihinden itibaren üç buçuk yıl (Birinci Emirdağ hayatı) misafir etmiştir. İkinci Emirdağ hayatı ise, Afyon hapsinden sonra olmuştur.

Emirdağ hayatı Hazret-i Üstad'ın en sıkıcı, en acılı ve en zulümlü devresinden birisidir.

Üstad'ın Emirdağ yıllarında ona reva görülen zulüm ve işkenceleri kısaca şöyle sıralamak mümkündür:

1- Üç defa suikastla zehir verilmiştir.

2- Yine bir suikast tertiplenmiş, arkasından kurşunlar yağdırılmıştır.

3- Defalarca kıyafetine ilişilmiş.

4- Defalarca karakola ve mahkemelere celb ettirilmiştir.

5- Bir çok defa kaldığı evine baskınlar yapılmıştır.

6- Bir defasında kapısının kilidi kırılarak evine girilmiştir.

ÜSTAD'IN AFYON HAYATI

Afyon'a vardığımızda bizi Nur dostlarımız karşılamış, Üstadımızın ayak bastığı yerleri gezdirmişlerdi. Bu mekânlar arasında, Üstad'ın yargılandığı, şimdi Nüfus Müdürlüğü'nün olduğu mekânı gezdikten sonra, Afyon'da bir müddet kaldığı evini de gezdirmişlerdi. 1948 yılının birinci ayının ortalarında Emirdağ'ından Afyon'a getirilen Bediüzzaman Hazretleri, 23.01.1948'de resmen tevkif edilerek cezaevine konulmuştur. Daha önce şehir merkezinde bulunan cezaevi şimdi şehrin dışına taşınmıştır.

Bediüzzaman Hazretleri'ne verilen zulüm ve işkencelerin daha fazlası ve en ağırları Afyon Cezaevinde de sürmüştür.

Buna örnek olarak, Talebesi olan ve hapiste birlikte bulunan Nazif Çelebi'nin bir hatırası, Bediüzzaman'a yapılan işkenceleri göstermesi açısından önem arz etmektedir.

Nazif Çelebi anlatıyor: "Afyon hapsinde bir gün bir fırsatta Üstad'ın koğuşuna girebildim. O sıra Üstad'ı zehirlemişlerdi. Kışın da en soğuk günleriydi. Yüzüne baktım, adeta simsiyah kesilmiş, dudakları çatlamış, ateşler içinde kıvrılmaktaydı. İhtiyarlık ve çok fazla zafiyetiyle beraber, o ağır zehirlenmeden mütevellid çok perişan, odasında kimsesiz, yalnız, hizmetçisiz bulunduruluyordu. Üstad Hazretleri beni görünce ağlamaya başladı. Ben de ağladım. İkimiz bir müddet ağladık. Dedi: 'Kardeşim, ben çok perişan bir durumdayım. Seni Allah gönderdi..' Sağını solunu aceleden düzelttim, etrafını süpürüp temizledim. Zarurî ihtiyaçlarını gördüm ve çıktım." (Mufassal Tarihçe-i Hayat, Abdülkadir Badıllı, 3. Cilt, 1285)